

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/41/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114202779
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5114202779.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Dagmar Cabadajovej, v právnej veci žalobcu: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, proti žalovanej: I. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J., prechodne bytom T. - S. č. XXX/X, o zaplatenie 711 eur, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Žilina, č.k. 8Ro/22/2014-26 zo dňa 28.05.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu zrušuje, vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd konanie zastavil s poukazom na ust. § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom do 30.06.2014 (ďalej len „ZoSP“). Uviedol, že podľa § 4 ods. 2 písm. i/ ZoSP od poplatku je oslobodený navrhovateľ v konaní o náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy, ktoré mu boli spôsobené trestným činom. V danej veci bola trestným činom spôsobená škoda E. M., ktorá mala uzatvorenú poisťnú zmluvu so žalobcom a na základe ktorej jej vzniklo právo na poistné plnenie titulom poistnej udalosti. Žalobca však nie je subjektom, ktorému bola trestným činom spôsobená škoda, ale uplatňuje si iba regresný nárok podľa § 813 OZ. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn.5Co/147/2013 zo dňa 30.04.2013, ktorým potvrdil uznesenie prvoinštančného súdu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku s návrhom na začatie konania v skutkovo totožnej veci.

2. Proti uzneseniu prvoinštančného súdu doručil v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Nestotožnil sa s výkladom zákonného ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ ZoSP. Uviedol, že hlavným účelom zakotvenia oslobodenia od súdneho poplatku v prípadoch škôd spôsobených trestnou činnosťou je najmä uľahčiť uplatnenie týchto nárokov cestou súdu, zabezpečiť tým výchovno-represívnu náhradu škody v procese súdneho vymáhania tohto práva. Predmetom práva je regresný nárok žalobcu, ktorý naňho prešiel zákonnou cesiou v zmysle ust. § 813 OZ z poškodeného. Konkrétne ide o nárok na náhradu škody, ktorá bola spôsobená trestným činom žalovaného, ktorý bol za uvedený skutok právoplatne odsúdený trestným rozsudkom. Ustanovenie § 813 ods. 1 OZ stanovuje, že ak má poistený proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poisťnou udalosťou, prechádza jeho právo na poistiteľa, a to do výšky plnenia, ktoré mu poistiteľ poskytol. Uvedené ustanovenie zakladajúce regresný nárok poisťovne býva označované ako zákonná cesia alebo zákonný prechod práva poisteného na náhradu škody voči tretej osobe na poisteného. V prípade zákonnej cesie nedochádza k vzniku nového práva, ale dochádza iba k zmene v osobe jeho nositeľa. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R 27/1977, v ktorom uviedol, že nárok poisťovne podľa ustanovenia v tom čase § 368 OZ (dnes § 813 OZ) je treba považovať za nárok na náhradu škody. Z rozsudku Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 2892/2000 zo dňa 29.10.2002 sa uvádza, že „K tejto zákonnej cesii sa nevyžaduje žiadny právny úkon, dochádza k nej okamihom poskytnutia poistného plnenia. Poisťovateľ tým vstupuje do postavenia poškodeného voči škodcovi, pričom vznik a obsah zodpovednostného vzťahu medzi nimi musí byť posudzovaný podľa ustanovení, ktoré dopadajú na vzťah poisteného a škodcu. To, že právo na náhradu škody v zmysle ust. § 813 OZ prešlo na žalobcu, vplyva iba na jeho aktívnu legitimáciu, nie však na jeho povinnosť zaplatiť

súdny poplatok zo žaloby (uznesenie Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši sp.zn. 8Ro/6/2012-23 zo dňa 16.06.2012, uznesenie Krajského súdu v Žiline 10Co/192/2012 zo dňa 30.10.2012). V nadväznosti na uvedené žiadal napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní a súc viazaný odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b/ v súvislosti s ust. § 391 ods. 1 CSP).

I napriek tomu, že sa v spise nenachádza doklad o doručení uznesenia napadnutého odvolaním žalobcovi, z priloženej obálky, v ktorej žalobca prostredníctvom pošty doručoval odvolanie, vyplýva, že toto na prepravu poštovému úradu odovzdal 06.06.2014, pričom uznesenie prvoinštančného súdu bolo vyšším súdnym úradníkom rozhodnuté 28.05.2014. Už len porovnaním týchto dátumov je evidentné, že odvolanie žalobcu bolo podané včas počas plynutia 15-dňovej lehoty na podanie odvolania.

V nadväznosti na uvedené potom odvolací súd ustálil, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou osobou, spĺňalo všetky náležitosti predpísané zákonom, smerovalo proti uzneseniu, proti ktorému je odvolanie prípustné, na podklade čoho podrobil odvolaním napadnuté uznesenie odvolaciemu prieskumu a pri zohľadnení skutkovej a právnej stránky celého prípadu dospel k záveru, že rozhodnutie prvoinštančného súdu je nezákonné a vychádza z nesprávneho výkladu ust. § 4 ods. 2 písm. i/ v čase podania žaloby žalobcom platného ZoSP a ust. § 813 OZ.

Pokiaľ i prvoinštančný súd poukazoval vo svojom uznesení na uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 5Co/147/2013 zo dňa 30.04.2013, v ňom vyslovený právny názor nekorešponduje právnenému názoru vyslovenému vyššími súdnymi autoritami v tom, že v zmysle ust. § 813 OZ poisťovateľ iba vstupuje do postavenia poškodeného voči škodcovi, pričom vznik a obsah zodpovednostného vzťahu medzi nimi musí byť posudzovaný podľa ustanovení, ktoré dopadajú na vzťah poisteného a škodcu, o tom, že vzťah vzniknutý zákonnou cesiou predstavuje zodpovednostný vzťah, ktorý vznikol protiprávnym spôsobením škody, v ktorom sa len v dôsledku plnenia poisťovne zmenila oprávnená osoba. Zákonná cesia nároku poškodeného na iný subjekt nemeň charakter uplatňovaného nároku, ale ide o nárok na náhradu škody spôsobenej trestnou činnosťou (uznesenie Krajského súdu v Žiline, č.k. 10Co/192/2012 zo dňa 30.10.2012).

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že postupom prvoinštančného súdu došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom, v nadväznosti na čo jeho uznesenie zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní prvoinštančný súd vykoná dokazovanie na zistenie skutkovej a právnej odôvodnenosti nároku uplatneného žalobcom a o veci v zmysle výsledkov vykonaného dokazovania opätovne rozhodne.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)